

СЕРІЯ “ГОРИЗОНТИ ФАНТАСТИКИ”

Аркадій і Борис Стругацькі

**ХЛОПЕЦЬ
ІЗ ПЕКЛА**

ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

УДК 82/89
ББК 84.7 Рос
С83

Серію “Горизонти фантастики”
засновано 2011 року

Переклад з російської Анатолія Сагана
За загальною редакцією Бориса Щавурського

Стругацькі А. і Б.

C83 Хлопець із пекла: Повість /Пер. з рос. А. Сагана;
за заг. ред. Б. Щавурського. — Тернопіль: Навчальна книга–Богдан, 2011. — 144 с. —
(Серія “Горизонти фантастики”)

ISBN 978-966-10-1396-3

УДК 82/89
ББК 84.7 Рос

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина даного видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора перекладу чи видавця.*

ISBN 978-966-10-2118-0 (серія)
ISBN 978-966-10-1396-3

© Навчальна книга–Богдан,
майнові права, 2011

РОЗДІЛ I

Оце так село! Зроду я таких сіл не бачив і не знатав навіть, що такі села бувають. Хати круглі, бурі, без вікон, стирчать на палях, наче вартові вежі, а під ними чого тільки не накидано — горщики якісь величезні, корита, іржаві казани, дерев'яні граблі, лопати... Земля між хатами — глина, і настільки вона випалена і витоптана, що аж блищить. І всюди, куди не глянь, — сітки. Сухі. Що вони тут цими сітками ловлять — я не знаю: праворуч болото, ліворуч — болото, смердить, як на звалищі... Жахлива діра. Тисячу років вони тут гнили і, якби не герцог, гнили би ще тисячу літ. Північ. Дикуняччя. І жителів, звісно, нікого не видно. Чи то дали драла, чи то забрали їх, чи то вони поховалися.

На майдані біля факторії диміла польова кухня, знята з коліс. Величезний дикобраз — ширший, ніж довший — у брудному білому фартуху поверх брудної сірої форми колотив щось у казані черпаком на довжелезній ручці. Як на мене, від цього казана в основному і смерділо по селі.

Ми підійшли, і Гепард, загаявшись, запитав, де командир. Ця тварюка навіть не обернулася — буркнула щось у своє вариво і тицьнула черпаком кудись уздовж вулиці. Піддав я йому носаком чобота попід крижі, він швиденько повернувся,

побачив нашу форму і відразу став, як належить. Його морда виявилась до пари задниці, та ще й не голена цілий тиждень, у дикобраза.

— То де у вас тут командир? — знову питає Гепард, упершись тростиною йому в грубезну шию під подвійним підборіддям.

Дикобраз вилупив балухи, поплямкав губами і прохрипів:

— Винуватий, пане старший наставнику... Пан штаб-майор на позиціях... Будьте ласкаві, цією вулицею... прямісін'ко на околиці... Прийміть мої вибачення, пане старший наставнику...

Він ще щось там хрипів і булькав, а з-за рогу факторії виволоклися два нових дикобрази — ще страшніші за цього, зовсім уже опудала городні, без зброї, без головних уборів, — побачили нас і завмерли по стійці «струнко». Гепард лише поглянув на них, зітхнув і подався далі, постукуючи тростиною по халяві.

Нічого сказати, вчасно ми сюди встигли. Оці дикобрази, вони б нам тут навоювали! Тільки трьох я поки що бачив, але вже мене від них нудить, і вже мені зрозуміло, що така от, даруйте на слові, військова частина, з тилових вошерей збита, та ще й нашвидкуруч, та ще й абияк, усі ці полкові пекарі, бригадні чоботарі, писарі, інтенданти, недоумки, грижносці, сліпаки, орли поховальних команд — усе це ходяче добро, сало багнетне. Імперські бронеходи пройшли би крізь них і навіть не помітили, що тут хтось є. Гуляючи.

Тут нас гукнули. Ліворуч, між двома хатами, був натягнутий маскувальний тент і висіла біло-

Але ж і Корній ніби не щуроїд! Я на всяких щуроїдів надивився, і на наших, алайських, і на імперських, а такого бачити не доводилося. Та з іншого боку, що я про нього знаю? М'яко стеле, смачно годує... а більше й нічого. А якщо в нього таке завдання, сказано йому: будь-якою, мовляв, ціною... Не знаю, не знаю. Недавно, коли я повернувся, він мене спочатку зустрів як завжди, потім придивився, насторожився й почав розпитувати, що та як. Батько рідний, та й годі. Я йому знову набрехав, що макітра болить. Від степових запахів. Та він, по-моєму, мені не повірив. Не показав цього, звісно, але не повірив. А я цілий вечір за ним стежив: буде він Драмбу допитувати чи ні. Ні, не допитував. Навіть не глянув на нього... Ох, хлопці та дівчатка, бідо-лашна моя голова! Хоч лягай на спинку, і хай несе, куди несе.

Так промарудився я аж до світанку. Лягав, зривався, кружляв по кімнаті, знову лягав, у вікно витикався, макітру в сад звішував, і кінець кінцем мене, видно, зморило — задрімав я, поклавши вухо на підвіконня. Прокинувся весь у поту і відразу почув те саме хрипке някання — мррряу-мррряу-мррряу, — немов самого диявола ангели небесні душать голіруч у пеклі, і мені в обличчя війнуло з саду гарячим, немов шипучим вітром. Я ще очей як слід не розплющив, а вже сиджу на підлозі, рукою намацую автомат і визираю поверх підвіконня, як поверх бруствера. І цього разу я все побачив, як це в них робиться, від самого початку й до самого кінця.

Над моєю круглою галявиною, праворуч від басейну, загорілась у сутінках яскрава цятка, і потекло від неї вниз та в сторони ніби рідке світло, ще прозоре, ще кущі крізь нього видно, а воно все тече, тече і ось уже заповнило величезний такий конус на зразок хімічної банки у чотири метри заввишки, заповнило й відразу почало тверднути, застигати, тъмяніти, і от уже стоїть на галяві їхній зореліт класу «привид», яким я його вперше побачив. І тиша. Первісна. Навіть птахи замовкли. Над галявиною — світанкове сіро-блакитне небо, навколо галявини — чорні кущі та дерева, а посеред галявини — це сріблясте чудовисько, і ніяк я не можу второпати, чи то воно істота, чи то воно щось неживе.

Потім щось слабко тріснуло, розкрилася у ньому чорна паща, дзенькнуло, засичало, і вибралася звідти людина. Тобто це я спочатку подумав, що людина: воно мало руки, ноги. Голову. Усе воно було якесь чорнувате, чи що... чи закоптило його, чи воно обгоріло... і все було обвішане зброєю. Я такої зброї, хлопці та дівчатка, ніколи не бачив, але з першого погляду зрозумів, що це саме зброя. Вона звисала у прибульця з обох плечей та з пояса і брязкала та дзенькала на кожному кроці. По боках він не дивився, а рушив просто до сходів, як до власного дому, і йшов якось дивно, але я не відразу зрозумів, у чому справа, бо очей не міг відрвати від його обличчя. Воно в нього теж було чорнувате, обгоріле, блищало і відсвічувало, і раптом він підняв обидві руки та почав його з себе здирати, як маску, — та це,

з притиснутими до боків величезними кулачками.

— Негайно допоможіть нам! — фальцетом закричав лікар, підбігаючи. У весь він був залитий коричневою рідотою, і було незрозуміло, що він міг бачити крізь заляпані скельця пенсне. — Негайно! Я не дозволю вам відмовлятися!

Гаг мовчки дивився на нього.

— Зрозумійте, там чума! — кричав лікар, тицяючи брудною рукою у бік міста. — Я везу сироватку! Чому ніхто не хоче мені допомогти?

Що у ньому було? Старенький, немічний, брудний... А Гаг чомусь побачив раптом перед собою залиї сонцем кімнати, величезних, красивих, чистих людей у комбінезонах і строкатих сорочках і як спалахують вогні «привидів» над круглою галявою... Це було як мана, видиво.

— Р-розмовляти з ним, із заразою! — прохрипів водій, відштовхуючи лікаря. Страшно сопучи, він схопив автомат за дуло, висмикнув його в Гага з-під пахви та з рохканням закинув його в ліс. — Вирядився, субчик, зміїне молоко... Ану!

Він із розмаху вперішив Гагові ляпаса, і лікар відразу ж закричав:

— Припиніть! Негайно припиніть!

Гаг похитнувся, але встояв. Він навіть не глянув на водія. Він все дивився на лікаря і повільно стирав із обличчя слід удару. А лікар уже тяг його за рукав.

— Прошу вас, прошу... — бурмотів він. — У мене двадцять тисяч ампул. Прошу вас зрозуміти... Двадцять тисяч! Сьогодні ще не пізно...

Тож ні, це був алаєць. Звичайний алаєць із півдня... Мана... Мана, та й годі. Вони підійшли до машини. Водій, буркочучи та клекочучи, поліз у кабіну, гаркнув звідти: «Давай!» — і відразу ж заревів двигун, і Гаг, ставши між дівчиною і лікарем, щосили вперся плечем у борт, що смердів мокрим залізом. Завивав двигун, багнюка летіла фонтаном, а він усе натискав, штовхав, тиснув і думав: «Удома. Вдома...».

Ця книга надрукована на спеціальному книжковому папері,
який має властивість зменшувати контрастність сприйняття тексту
і призначений для друкування дитячих видань.

Літературно-художнє видання

Серію “Горизонти фантастики”
засновано 2011 року

СТРУГАЦЬКІ Аркадій і Борис

ХЛОПЕЦЬ ІЗ ПЕКЛА

Повість

Переклад *Anatolія Сагана*

За загальною редакцією *Бориса Щавурського*

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Тетяна Риженко*

Обкладинка *Максима Долинного, Володимира Басалиги*

Комп’ютерна верстка *Ірини Демків*

Підписано до друку 10.05.2011. Формат 84x100/32.
Папір офсетний. Гарнітура Galleon. Умовн. друк. арк. 6,98.
Умовн. фарбо-відб. 6,98.

Видавництво “Навчальна книга – Богдан”
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
publishing@budyne.te.ua, office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com

ISBN 9789661013963

9 789661 013963